

Színház.

ÁLLANDÓ SZÍNHÁZ LESZ BUDÁN.

A „Magyar Kurir“ című könyvomatoss nyomán egész sajtónkat bejárta az a hír, hogy Budán 1914. évben már állandó színház lesz.

Ha tisztán a tényről kellene számot adnunk, csak örülnénk az állandó színháznak, mert hiszen a főváros budai oldalának régi és jogos kívánsága ez.

A művészetek, ma már életszükségletté váltak s érthető, hogy a kenyérhajszában agyonfáradt ember megköveteli a maga szellemi táplálékát. Lelkiüdülésre pedig legalkalmasabb a színház.

De állami érdekünk is követeli a még mindig erősen konzervatív sváb Budán, hogy a magyar nyelv terjesztése érdekében kőházat létesítsünk a magyar színjáték számára.

Hogy mennyire fontos és mennyire közérdekű az állandó budai színház eszméje, ebből mindenki láthatja.

A „Magyar Kurir“ jelentéséből azonban csak az ellenkezőjéről győződhetünk meg. Ebből tisztán csak annyit látunk, hogy Budapest ágilis polgármestere Bárczy István sem tekint másnak a színházat, mint néhány ember üzleti vállalkozásának, vagy baráti szolgálatnak.

Mert azt, hogy Krecsányi és Beöthy kapják meg a budai színházat, arra sem a közérdeknek, sem a művészetnek, legkevésbé pedig a magyarosodásnak semmi szüksége sincs.

Igaz, hogy Beöthy kitűnő színdirektor s ezt be is bizonyította a Magyar- és Király-színházak nagy sikereivel, különösen pedig a Magyar-színház valóban művészi gárdájának szervezésével; de mindenképen veszélyes művészeti politika szempontjából a színházi tröszt.

891

Krecsányi Ignácról már ugyanezt nem mondhatom. Ő a direktoroknak csak egyik tulajdonságával ékeskedik: kitűnő üzleti szellemével. Nagyszerűen érti, mint kell a jámbor színházra éhes budai publikumot fabódéjába csalogatni s a legsilányabb darabokkal annak érdeklődő kedvét a magyar irodalomtól elvonni örökre.

Mert ne felejtsük el, ami jó nyáron, mikor nem kell félni a komoly színházak konkurenciájától s mikor az intelligens műértő közönség legnagyobb része nyaral, az nagyon gyatra és művészietlen lesz egy kőszínház keretében a téli szezonban és semmiesetre sem fog megfelelni a fejlettebb izlésű nézők igényeinek.

Krecsányi társulata gyenge. Krecsányinak ugyan meg van az az érzéke, hogy elfalálja az átlag publikum óhaját s ezzel kasszasikert biztosít, de nincs meg sem a kellő tudása, sem pedig inventiója, hogy olyan darabokat adjon, melynél ne tisztán anyagiakra, hanem a közönség izlésének nevelésére, irányítására is hivatkozhatnák.

Már pedig a budai színháztól első sorban ezt követeljük.

Abból a programból amit a felesvári színtársulat eddig bemutatott és azokból a színészekből (néhány tehetséges kivételével) igazán nem kérünk.

És ha igaz a „Magyar Kurir“ híresztelése, méltán felháborodhatik minden ember. Mert ha Bárczy üzleti vállalkozásnak tekint a budai színházat (amit Bárczyról nem akarunk feltételezni, hiszen megcáfolja eddigi kulturális működése), akkor teljesen joggal kérdezhetjük: miért vonta meg Feldtől a főváros támogatását?

Pedig az öreg Feld megérdemelte volna Aki színészzel foglalkozik, az tudja s a Városliget publikuma számára a Felddarabok határozott nivót jelentettek.

892

Állandó budai színházra szükség van. De erre sem Beöthy, sem Krecsányi nem alkalmasak. De igenis alkalmas rá Feld Irén!

Feld Irén a tavalyi szezonban megmutatta, hogy semmiből hogyan teremtett művészetet az ő rajongó hite s megmutatta a budaiaknak, hogy a Várszínház kicsiny színpadán, hol eddig nagyobbára csak a Nemzeti selejtes

darabjai kerültek színre — mint lehet majdnem teljesen díszlet nélkül elsőrendű, modern előadásokat rendezni. De persze ehhez annyi naiv hit, lelkesedés, olyan alapos tudás, rajongó szeretet és zsenialitás kell, mint a Feld Iréné.

Talán gondolhatna a kamarajátékra a főváros a budai színházzal kapcsolatban!?

Hangay Sándor.

Szlankovits M. festménye

POZSONYI RÉSZLET